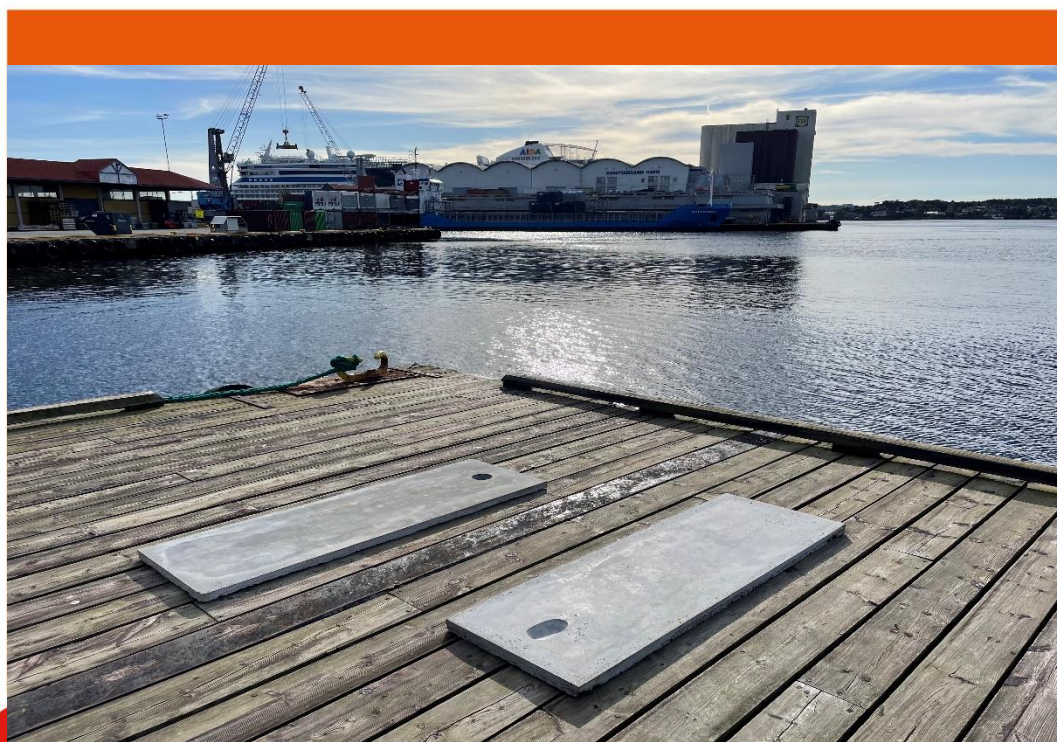

Kristiansand
kommune

Kultur- og idrettsutvalget

Handlingsplan 2025 – 2030 til kulturstrategien – Kultur i alt vi gjør

Innhold

Forord	3
Innsatsområder	4
Kunst og kultur er en del av byutviklingen	4
Profesjonalisering og arbeidsvilkår for kunstnere og kulturarbeidere	5
Utvikle Odderøya	7
Kulturhistoriske miljøer langs kysten	9
Internasjonalisering	10
Samarbeid og kompetanseløft	11

Foto:

Venstre: Forsvarshistorisk forening i Kristiansandsregionen, restaurering av kanondeler. Foto: Tor Magne Larsen

Høyre: Lagmannsholmen kunstlab. Tankerom, skulpturer av Johanne Hestvold, kuratert av Sandra Norrbín (foto)

Forord

Bystyret vedtok Kristiansand kommunes kulturstrategi «Kultur i alt vi gjør 2023- 2030» i sak 151/23. Formålet med kulturstrategien er å ha en overordnet og strategisk plan som gir retning for det profesjonelle kunst- og kulturlivet i Kristiansand.

Kulturstrategien er basert på en omfattende medvirkningsprosess over flere år med 21 innspillmøter om ulike tema med over 250 deltakere. I etterkant av den vedtatte strategien har det vært dialogmøter med kulturfeltet og innspill på tiltaksnivå er tatt med fra innspillmøtene til Kultur i alt vi gjør.

Handlingsplanen er kulturdirektørens arbeidsverktøy for å følge opp kulturstrategien og administrasjonen er ansvarlig for gjennomføring og oppfølging av de forskjellige tiltakene.

I «Kultur i alt vi gjør» har kommunen vedtatt tre gjennomgående strategier; kvaliteter, mangfold og bærekraft som preger strategiens satsingsområder;

- Smartere sammen
- Kompetent
- Internasjonalt orientert
- Synlighet, identitet og stolthet.

Handlingsplanen skal følge opp kulturstrategien i perioden frem til 2030 og er strukturert i seks innsatsområder.

- Kunst og kultur er en del av byutviklingen
- Profesjonalisering og arbeidsvilkår for kunstnere og kulturarbeidere
- Utvikle Odderøya
- Kulturhistoriske miljøer langs kysten
- Internasjonalisering
- Samarbeid og kompetanseløft

Hvert av innsatsområdene støttes av tiltak og mål som skal bidra til utvikling innenfor det aktuelle området. Samtlige innsatsområder har mål og tiltak som svarer på flere av delmålene og strategiene fra satsingsområdene i «Kultur i alt vi gjør».

Kunst og kultur har en egenverdi som går utover det som kan måles i økonomiske indikatorer eller publikumsstatistikk. Kunsten gir rom for refleksjon, kritikk, identitet og tilhørighet og bidrar til å styrke demokratiet gjennom ytringsfrihet og mangfold. Kunstneriske uttrykk kan utfordre etablerte sannheter, skape nye perspektiver og gi stemme til erfaringer som ellers ikke blir hørt. Disse verdiene er grunnleggende for et åpent og inkluderende samfunn, selv om de ikke alltid lar seg kvantifisere gjennom tradisjonelle måleparametere.

På grunn av kommunens begrensede økonomiske handlingsrom må prioriteringer av prosjekter og tiltak som er nødvendig for å følge opp strategien skje gjennom kommunens ordinære budsjettprosesser og ved omprioriteringer av eksisterende ressurser i området.

Innsatsområder

Kunst og kultur er en del av byutviklingen

Kunst og kultur bidrar til å gjøre byer mer levende, attraktive og bygger broer mellom ulike samfunnsgrupper. Investering i kunst og kultur styrker stedstilhørigheten, stimulerer til sosialt fellesskap og tiltrekker turister, og skaper arbeidsplasser i Kristiansand. Kunst og kultur styrker byens identitet og gir innbyggerne stolthet.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Kompetent og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Kunst og kultur er en del av byutviklingen		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Jevnlige kunst- og kulturarrangementer i samtlige bydeler	Etablere og videreutvikle møteplasser slik at innbyggerne får oppleve kunst- og kultur i alle bydeler	2028
Kunstnerisk fagkompetanse i prosesser bidrar til andre og viktige kvaliteter i stedsutvikling	Benytte kunstnere og kunstneriske prosesser i planleggingen og utviklingen av områder	2028
Minst fire nye lokaler tas i bruk	Midlertidig bruk av eksisterende lokaler tas i bruk til visnings, arbeids- eller produksjonslokaler for kunst- og kulturbransjen	2030
Involvering av kunstnere og kulturarbeidere er innarbeidet i kommunens rutiner.	Legge til rette for økt bruk av kunstnere og kulturarbeidere i byutviklingsprosjekter og innovasjonsprosesser.	2028

Profesjonalisering og arbeidsvilkår for kunstnere og kulturarbeidere

Kristiansand kommune bidrar til å styrke kunst- og kultursektoren og Regionplan Agders mål om høyest kulturarbeider- og kunstnertetthet utenfor Oslo, gjennom å arbeide for å øke andelen profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere.

Kristiansand kommune skal være en attraktiv by for nyutdannede kunstnere og kulturarbeidere og skape et levende og mangfoldig kulturliv hvor flere kan leve av kunst og kultur.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Kompetent, Internasjonalt orientert og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Profesjonalisering og arbeidsvilkår for kunstnere og kulturarbeidere		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Øke festivalmangfoldet og publikumsdeltakelsen	Legge til rette for nyetableringer, videreutvikling og styrking av rammebetingelsene for festivalene i Kristiansand	2030
Bli Europas ledende by innen produksjon og formidling av barnefilm.	Utvikle en strategi sammen med filmfeltet for å bli Europas ledende by innen produksjon og formidling av barnefilm	2028
	Lansering av barnefilm med nyskrevet manus produsert i Kristiansand	2030
Øke investeringene i Kristiansand kommunes kunstfond	Arbeide for å styrke kunstfondets økonomiske rammer innenfor vedtatte retningslinjer	2030
Øke kunstnertettheten fra 4,97 til 6,5 per 1000 innbyggere i Telemarksforskning sin Norsk kulturindeks	Legge til rette for at kunstnere etablerer seg i Kristiansand og blir medlem i en av de nasjonale kunstnerorganisasjonene	2030
Øke andelen kulturarbeidsplasser fra 18,53 til 20 per 1000 innbyggere i Telemarksforskning sin Norsk kulturindeks	Være en aktiv pådriver og støttespiller til de store kulturinstitusjonene.	2027
	Bidra til nyetableringer av kulturarbeidsplasser.	2026

Kommunen skal være en aktiv samarbeidspartner og tilrettelegger for de store kulturinstitusjonene (Kilden, Kunstsilo, Vest-Agder museet, UiA Kunstfag), i samspill med det frie kunstfeltet. Sammen skaper de arbeidsplasser, innovasjon og høy kunstnerisk kvalitet.	Legge til rette for nye satsinger og nye kunstformer i dialog med både institusjoner og det frie feltet, for å fremme nyskaping og flere kulturarbeidsplasser.	

Utvikle Odderøya

Odderøya er et kraftsenter for skapende kunst med sine 40 bygg for det frie feltet og hjemsted for de store kunstinstitusjonene. Byggene inneholder hele spekteret av kunstsjangre og har med sine rundt 200 leietaker et stort mangfold i uttrykk, alder og profesjonsnivå. Utviklingen skal styrke kunstneres arbeidsvilkår, åpne nye rom for publikum og fremme dialog mellom kulturaktørene og kommunen.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Internasjonalt orientert og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Utvikle Odderøya		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Etablere gjestekunstnerleiligheten på Odderøya fyr med minimum 70% belegg.	Utlyse, utvikle og fasilitere for gjestekunstnerleilighet og produksjonslokale på Odderøya fyr i samarbeid med Agder fylkeskommune	2026
Minst 60% belegg på prosjekt- og visningsrommet i Nodeviga 36	Etablere og utvikle Nodeviga 36 til et prosjektrum og visningsrom for kunst og kultur	2026
Øke antallet profesjonelle kunstnere fra 50 til 70 som leietakere på Odderøya	Bidra til bedre arbeids- og produksjonslokalene på Odderøya.	2030
	Synliggjøre tilbudet for profesjonelle kunstnere i hele Agder.	2026
Byens innbyggere og tilreisende kan besøke Haubitzgangene	Bidra til at Haubitzgangene åpnes for formidling til publikum	2026
Bedre dialogen med leietakerne på Odderøya	Gjennomføre årlige husmøter og fellesmøte blant leietakerne på Odderøya.	2026
Øke synligheten, tilgjengeligheten og tiltrekningskraften til Odderøya som kunst- og kulturarena for tilreisende og byens innbyggere.	Utvikle en kommunikasjons- og markedsføringsstrategi i samarbeid med leietakerne og de store kunstinstitusjonene.	2027

Med de store kunstinstitusjonene og det frie kunstfeltet er Odderøya en helt unik destinasjon i norsk kunstliv, og må utvikles videre.	Legge til rette for samarbeid mellom aktørene på øya. Markedsføring/destinasjonsutvikling av Odderøya som kraftsenter i norsk kunst- og kulturliv.	

Kulturhistoriske miljøer langs kysten

Kystkulturen er en sentral del av Kristiansands identitet og historie. De kulturhistoriske miljøene langs kysten bærer med seg fortellinger om liv, arbeid og samfunnsutvikling som drives frem av kulturarvorganisasjoner. Gjennom målrettet innsats skal disse miljøene løftes frem som levende arenaer for kunnskap, opplevelse og fellesskap.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Kompetent og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Kulturhistoriske miljøer langs kysten		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Formidlere av kystkulturarv har samlet seg i fungerende nettverk	Tilrettelegge for formidling av kystkulturarv i samarbeid med Agder fylkeskommune	2028
Slippen i Marvika er planlagt og sikret finansiering.	Starte arbeidet med planlegging og finansiering av Slippen i Marvika i samarbeid med Agder fylkeskommune	2030
Kulturarvfrivilligheten har et samarbeidsforum som styrker koordinering og felles innsats	Etablere, drifte og utvikle samarbeidsmøter for kulturarvfrivilligheten	2026

Internasjonalisering

Kristiansand skal være en internasjonalt orientert kommune og har kort avstand til kontinentet. Kommunen ønsker å bidra til å styrke det internasjonale samarbeidet ved å etablere flere internasjonale prosjekter og sørge for mer eksport og import av kunstnere og kulturarbeidere. Tiltakene skal bidra til å fremme internasjonal utveksling og styrke Kristiansands posisjon som en global kulturby.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Kompetent, Internasjonalt orientert og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Internasjonalisering		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Fribyforfatterordningen er synlig og godt integrert i Kristiansands kulturliv	Videreutvikle Fribyordningen og knytte ordningen tettere til byens kulturliv.	2025
Internasjonalt forum for kunstnerisk ytringsfrihet er en sentral arena for dialog og samarbeid	Videreutvikle forumet og gjennomføre årlige samlinger	2025
Gjestekunstnerprogrammet er attraktivt og synlig i byens kulturliv	Bidra til at gjestekunstnerne får gjennomføre kunstprosjekter med aktuelle lokale kulturaktører	2028
Kristiansand deltar aktivt i minst to nye større internasjonale prosjekter	Bidra til å kartlegge muligheter, etablere partnerskap, bygge relasjoner og søke finansiering for større kunst og kulturaktører i Kristiansand.	2030
Øke antallet kunstnere som er på turneer, har utstillinger eller med i internasjonale prosjekter	Bidra til finansiering, kartlegging, markedsføring, kompetanseheving og nettverksbygging for lokale kunstnere.	2028
Kristiansand er etablert som en synlig og attraktiv kunst- og kulturdestinasjon for internasjonalt besøkende	Utvikle en felles internasjonal markedsføringsstrategi i samarbeid med representanter fra reiselivet, kulturaktørene og de store kulturinstitusjonene	2028

Samarbeid og kompetanseløft

Kristiansand kommune skal bidra til å styrke samarbeidet og øke kompetansen i kunst- og kulturbransjen regionalt. Tiltakene skal bidra til et sterkere og mer innovativt kulturliv, hvor kunnskap og erfaringer deles på tvers av kunstsjangre og kompetansemiljø.

Målene svarer på satsingsområdene Smartere sammen, Kompetent, Internasjonalt orientert og Synlighet, identitet og stolthet fra «Kultur i alt vi gjør».

Samarbeid og kompetanseløft		
Mål	Tiltak	Tidsfrist
Styrke kvaliteten, profesjonaliteten og samhandlingen i kunst- og kulturfeltet gjennom strategisk samarbeid	Styrke samarbeidet igjennom jevnlig møter og gjennomgang av avtalene med kompetansesentrene og de store kulturinstitusjonene	2027
Øke Kulturredaksjonens synlighet	Videreutvikle Kulturredaksjonen på fysiske og digitale flater	2026
Øke kunnskapen om kunst- og kultur internt i kommunen.	Gjennomføre årlige møter i organisasjonen for formidling og kompetanseheving	2027
Demokratiuka fungerer som en plattform for etablering og styrking av internasjonale nettverk i samarbeid med de store kulturinstitusjonene	Arrangere årlige nettverksmøter under Demokratiuka	2026
Kunst- og kulturaktører i Kristiansand har tilgang til fleksible og godt tilrettelagte arenaer, arbeids- og produksjonslokaler	Søke eksterne tilskudd for å tilrettelegge og bedre arbeids- og produksjonslokalene i regi av Kristiansand kommune	2027
Styrke samarbeid og erfaringsutveksling mellom festivalene i Agder	Gjennomføre årlige samlinger og fagseminar i samarbeid med feltet	2025

Kristiansand
kommune